

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 maj 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring (RP 55/2010 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Jaakko Hannula, social- och hälsovårdsministeriet
- ledande matematiker Pirkko Welin-Siikaluo-
ma, Finansinspektionen

- direktör Lea Mäntyniemi, Finansbranschens
Centralförbund
- aktuariedirektör Jarmo Jacobsson och jurist
Mika Mänttari, Olycksfallsförsäkringsanstal-
ternas förbund
- expert Antti Tanskanen, Finlands näringsliv
- chefsjurist Timo Koskinen, Finlands Fackför-
bunds Centralorganisation FFC rf
- social- och hälsovårdspolitisk ombudsman
Riitta Työlajärvi, Tjänstemannacentralorga-
nisationen FTFC rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
Akava ry och Företagarna i Finland.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att bestämmelserna om försäkringspremier i lagen om olycksfallsförsäkring revideras. På lagnivå tas in mer övergripande bestämmelser om de viktigaste principerna för försäkringspremier. Grunderna för försäkringspremierna bör läggas fast så att premierna står i skälig proportion till risken för olycksfall och yrkessjukdom och till de förväntade kostnaderna samt tryggar de försäkrades förmåner.

När försäkringspremierna bestäms ska arbetsgivarens förebyggande arbetarskyddsarbete beaktas. Dessutom ska försäkringsbolagen tillämpa premiegrunderna på samma sätt på alla försäkringstagare. De nuvarande detaljerade bestämmelserna om försäkringspremier på förordningsnivå föreslås bli upphävda.

Propositionen innebär också att konkurrensen mellan försäkringsbolagen ökar genom att bolagen i samband med överföringar av försäkringar ges större rätt att av arbetsgivaren få de uppgifter om löner och olycksfallsskador som behövs för att göra en försäkringsoffert.

Regeringen föreslår vidare att de ersättningskostnader som överstiger 75 miljoner euro för ett enskilt skadefall ska finansieras årligen av alla olycksfallsförsäkringsbolag gemensamt genom fördelningsprincipen. Till kostnaderna för en sådan stor skada ska dock inte räknas de ersättningar som redan nu finansieras genom fördelningsystemet och inte heller de ersättningar som ett bolag får tillbaka med stöd av regressrätten. Avsikten med ändringen är att förbättra

olycksfallsförsäkringsbolagens tillgång till återförsäkring och minska kostnaderna för den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012. Den ändring som gäller finansieringen av stora

skador avses dock träda i kraft den 1 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Regeringen vill med propositionen trygga finansieringen av olycksfallsförsäkringen genom ändringar i bestämmelserna om försäkringspremier och fördelningen av de kostnader försäkringsbolagen ska stå för. Samtidigt som principerna för hur försäkringspremien bestäms lyfts upp från förordnings- till lagnivå görs regleringen gällande premierna mindre detaljerad. Det ger försäkringsbolagen större möjligheter att konkurrera med försäkringspremier.

En relevant faktor med tanke på försäkringstagarnas rättssäkerhet är att lagen kommer att kräva att premiegrunderna är entydiga och att de tillämpas på alla försäkringstagare på samma sätt. Försäkringstagarens skadehistoria kan redan enligt den gällande lagen beaktas i premiegrunderna i det fall att det arbete som försäkringstagaren låtit utföra är så pass omfattande att olycksfallsrisken kan bedömas med statistisk tillförlitlighet (försäkring enligt specialpremiegrunder). Bestämmelsen utgör ett incitament att förbättra arbetarskyddet, eftersom inträffade arbetsolycksfall direkt påverkar arbetsgivarens premie.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att propositionen även uppmuntrar små och medelstora arbetsgivare vars premie bestäms utifrån en på yrke eller bransch byggande riskklassificering (premie enligt tariffpremiegrunder) att bedriva förbyggande arbetarskydd. Olycksfallsförebyggande arbetarskyddsinsatser som går utöver de lagfästa kraven kan vara en orsak att sänka arbetsgivarens försäkringspremie och å andra si-

dan kan negligerade skyldigheter ge anledning av höja premierna. Med tanke på ett bättre arbetarskydd är det bra att försäkringsbolaget när det ingår eller förnyar ett avtal måste kontrollera hurdan nivå arbetarskyddet håller på arbetsplatsen och hur företagshälsovården är ordnad.

Den gällande lagen lägger inget tak för de ersättningar som betalas ut med stöd av den lagfästa olycksfallsförsäkringen. Nu föreslår regeringen att kostnaderna för ersättningar som överstiger 75 miljoner euro ska slås ut på samtliga försäkringsbolag enligt fördelningsprincipen. Utskottet anser det vara ett bra förslag, eftersom man genom fördelningssystemet dels kan dra ner på återförsäkringskostnaderna, dels säkerställa att försäkringstagaren får ersättning och kan fortsätta verksamheten om en sådan skada faktiskt inträffar.

Med beaktande av att olycksfallsförsäkringen ingår i den lagfästa sociala tryggheten är det angeläget att den vilar på en stabil finansiell grund. Utskottet vill betona Finansinspektionens roll i bevakningen av att den liberalare prissättningen håller priserna på en nivå som täcker försäkringsriskerna. Det gäller enligt utskottets mening att ge akt på hur de nya bestämmelserna påverkar premieutvecklingen och arbetsolycksfallens frekvens och allvarsgrad.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 20 maj 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Maria Guzenina-Richardson /sd
Arja Karhuvaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd

Håkan Nordman /sv
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /cent
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.